

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 22-12-2022

Znak: PNK.III.431.56.2022

Rada Gminy Secemin

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową zadań realizowanych przez Radę Gminy Secemin¹ w dniach 14-15 listopada 2022 r. w zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadziły: Hanna Janiszewska-Karcz – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Magdalena Ściwiarska – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (członek zespołu kontrolnego) na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli Nr 852/2022 i Nr 853/2022 z dnia 3 listopada 2022 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrola została przeprowadzona w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji przekazanej przez jednostkę kontrolowaną.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego⁴, zwana dalej k.p.a.

¹Z siedzibą w Urzędzie Gminy Secemin, ul. Struga 2, 29-145 Secemin

²j.t. Dz. U. z 2020 r. poz. 224

³j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.

⁴j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000

Zakres kontroli:

Sprawdzenie realizacji przez Radę Gminy Secemin ustawowego obowiązku, dotyczącego przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków, wynikającego z ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego oraz z przepisów wykonawczych.

Okres objęty kontrolą:

1.01.2020 r. – 18.10.2022 r.

Ocena działalności Organu⁵:

Wykonywanie zadań w zakresie organizacji przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków przez Radę Gminy Secemin - **oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Ustalenia kontroli:

Kontrolę organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzono w zakresie zgodności sposobu rejestracji skarg i wniosków z wymogami art. 254 k.p.a., prawidłowości terminów przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz analizy dokumentacji załatwionych skarg i wniosków.

Tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków regulują przepisy powszechnie obowiązujące w tym zakresie tj. przepisy działu VIII k.p.a. oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 roku w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków⁶.

Rada Gminy realizując wymóg art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁷, uchwałą Nr II/10/18 z dnia 5 grudnia 2018 r. powołała Komisję Skarg, Wniosków i Petycji. Rozdział 3 Działu III Statutu Gminy Secemin⁸ w §§ 56-62 zawiera regulacje dotyczące zasad i trybu działania Komisji skarg, wniosków i petycji.

[dowód: akta kontroli nr 19]

⁵ Wojewoda Świętokrzyski stosuje, zgodnie z zarządzeniem Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

⁶ Dz. U. Nr 5, poz. 46, zwane dalej rozporządzeniem

⁷ j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.

⁸ Przyjęty uchwałą Nr XXVIII/235/21 Rady Gminy Secemin z dnia 24 listopada 2021 r. (wcześniej obowiązywał statut wprowadzony uchwałą Nr XXXVI/246/18 Rady Gminy Secemin z dnia 27 września 2018 r.)

Przyjmowanie obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz zamieszczanie wymaganych informacji (art. 253 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Zgodnie z brzmieniem art. 253 § 1-4 k.p.a. Organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych obowiązane są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków w ustalonych przez siebie dniach i godzinach. Kierownicy organów wymienionych w § 1 lub wyznaczeni przez nich zastępcy obowiązani są przyjmować obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu. Dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy. Informacja o dniach i godzinach przyjęć powinna być wywieszona na widocznym miejscu w siedzibie danej jednostki organizacyjnej oraz w podporządkowanych jej jednostkach organizacyjnych.

Jak ustalono w trakcie kontroli, informacja o przyjmowaniu obywateli w sprawach skarg i wniosków przez organ kontrolowany znajduje się w siedzibie Rady Gminy Secemin na terenie Urzędu Gminy Secemin w widocznym miejscu.

Zgodnie z treścią wywieszki, Przewodniczący Rady Gminy przyjmuje w sprawach skarg i wniosków podczas dyżuru w każdy czwartek od 10:00 do 11:00. Czas pracy Urzędu Gminy Secemin wyznaczono od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że organ nie wypełnił dyspozycji art. 253 § 3 k.p.a., co stanowi **nieprawidłowość**.

[dowód: akta kontroli nr 22-24]

Rejestr skarg i wniosków

Zgodnie z dyspozycją art. 254 k.p.a., skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków.

W toku kontroli ustalono, że Rada Gminy Secemin prowadzi Rejestr skarg i wniosków wpływających do Rady Gminy, w którym odnotowano wpływ:

- w 2020 r. - 3 pism (1 oznaczone jako wniosek i 2 oznaczone jako skargi) oraz
- w 2022 r. - 3 pism (wszystkie oznaczone jako wnioski, w tym 2 wnioski przekazane według właściwości do innego organu).

[dowód: akta kontroli nr 6]

W toku kontroli stwierdzono, że Rejestr skarg i wniosków załatwianych bezpośrednio przez Radę Gminy zawiera następujące rubryki: l.p.; data złożenia skargi, wniosku; imię i nazwisko osoby składającej skargę, wniosek; treść skargi, wniosku; komu przekazano do załatwienia; data przekazania do załatwienia; wyznaczony termin załatwienia; data udzielenia odpowiedzi i uwagi. Jak ustalono, w rubryce data udzielenia odpowiedzi wpisywano bądź datę podjęcia uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi, bądź datę pisma Przewodniczącego Rady w sprawie rozpatrzenia wniosku lub przekazania wniosku do innego organu.

Przedmiotowy rejestr w ocenie kontrolujących prowadzony jest czytelnie, niemniej dla jego rzetelnego prowadzenia powinien dodatkowo zawierać rubrykę: *data załatwienia skargi/wniosku*, w której będzie odnotowywana data wysyłki zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi/wniosku do skarżącego/wnioskodawcy (co w istocie kończy postępowanie skargowe/wnioskowe). Data załatwienia skargi/wniosku nie musi być tożsama z datą podjęcia uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi/wniosku lub datą widniejącą na zawiadomieniu o sposobie załatwienia skarg/wniosku, która odnotowywana jest przez organ kontrolowany w rubryce data udzielenia odpowiedzi. Przykładowo, w postępowaniu skargowym nr 3 z rejestru data udzielenia odpowiedzi (data uchwały) 30.03.2020 r., a faktyczna data wysyłki zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi 3.04.2020 r.; w postępowaniu skargowym nr 4 z rejestru data udzielenia odpowiedzi (data uchwały) 13.05.2020 r., a faktyczna data wysyłki zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi 14.05.2020 r. Ponadto, niewłaściwym działaniem jest rejestrowanie wpływających skarg i wniosków w rejestrze nieprzerwanie przez kilka lat. Liczba porządkowa skargi/wniosku wpisywana do rejestru powinna rozpoczynać się od cyfry 1 dla każdego roku oddzielnie.

Brak w prowadzonym rejestrze rubryki *data załatwienia skargi/wniosku*, która ułatwia – zgodnie z art. 254 k.p.a. - kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków oraz niewłaściwa rejestracja wpływających skarg i wniosków stanowi **uchybiecie**.

[dowód: akta kontroli nr 6]

Dodatkowo, kontrolujący zwracają uwagę na niewłaściwie oznaczoną dokumentację skargowo-wnioskową. Zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt organów gminy i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki⁹, skargi i wnioski załatwiane bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) powinny być oznaczone symbolem klasyfikacyjnym 1510, a skargi i wnioski przekazane do załatwienia według właściwości powinny być oznaczone symbolem klasyfikacyjnym 1511, tymczasem prowadzona dokumentacja zarówno dla

⁹ stanowiącym załącznik Nr 2 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych z dnia 18 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 14, poz. 67 ze zm.)

skarg/wniosków załatwianych bezpośrednio, jak i dla skarg przekazywanych według właściwości oznaczona jest symbolem 0004 tj. pod hasłem klasyfikacyjnym *Przewodniczący rady powiatu*.

Skargi rozpatrzone i załatwione przez Radę Gminy Secemin

Badaniu poddano wszystkie sprawy zaewidencjonowane w prowadzonym Rejestrze skarg i wniosków wpływających do Rady Gminy tj. 2 skargi rozpatrzone bezpośrednio przez Radę, 2 wnioski rozpatrzone bezpośrednio przez Radę i 2 wnioski przekazane według właściwości do innych organów.

W każdej z ww. spraw, po wpłynięciu skargi/wniosku, Przewodniczący Rady Gminy kierował skargę/wniosek do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w celu zajęcia stanowiska w sprawie.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące:

I. nieprawidłowości:

- 1) rozpatrzenie jednej skargi¹⁰ z przekroczeniem miesięcznego terminu (data wpływu skargi 24.02.2020 r., wysyłka zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi 3.04.2020). Jak ustalono, do skarżącego nie zostało wysłane pismo o przedłużeniu terminu na załatwienie skargi. Działaniem takim naruszono art. 237 § 1 k.p.a. oraz art. 36 § 1 k.p.a., zgodnie z którymi „Organ właściwy do załatwienia skargi powinien załatwić skargę bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w ciągu miesiąca” przy czym „O każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie (...) organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony (...)”,

[dowód: akta kontroli nr 16]

- 2) niewskazanie w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi¹¹ (uchwale lub piśmie przekazującym uchwałę) pouczenia o treści art. 239 k.p.a. Zaniechaniem takim naruszono wymóg art. 238 § 1 k.p.a., zgodnie z którym „ (...) Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać (...) pouczenie o treści art. 239 kpa”,
- 3) brak rozpatrzenia przez Radę Gminy dwóch wniosków¹² w odpowiedniej formie. Zgodnie z okazaną dokumentacją w obu przypadkach Przewodniczący Rady Gminy skierował wnioski celem rozpatrzenia do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, a następnie pismem powiadomił wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosku. Zgodnie z art. 20 u.s.g., rada gminy obraduje na sesjach, czyli wspólnych posiedzeniach ogółu radnych danej rady, poświęconych przeprowadzeniu obrad nad określonymi zagadnieniami (wskazanymi w porządku obrad)

¹⁰ Odnotowana w rejestrze pod nr 3

¹¹ Odnotowana w rejestrze pod nr 3

¹² Odnotowane w rejestrze pod nr 2 i 7

i podjęciu w tych sprawach wiążących rozstrzygnięć - uchwał. Oznacza to, że formą, w jakiej organ kolegialny - rada gminy - wyraża swoją wolę, w tym również rozstrzyga czy złożona skarga lub wniosek jest zasadna lub bezzasadna, jest uchwała. Dodatkowo, zawiadomienie o sposobie załatwienia wniosku, zgodnie z art. 247 k.p.a., który odsyła do odpowiedniego stosowania art. 238 k.p.a., powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób wniosek został załatwiony, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia wniosku. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu wniosku powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 246 k.p.a.,

[dowód: akta kontroli nr 20 i 21]

4) przekazanie przez Radę Gminy dwóch wniosków¹³ według właściwości do innego organu na podstawie pisma Przewodniczącego Rady Gminy. Zgodnie z art. 243 k.p.a. rozstrzygnięcie co do uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia i załatwienia wniosku oraz przekazania go organowi właściwemu należy do organu, a więc do Rady Gminy Secemin, a nie do jej Przewodniczącego¹⁴. Przekazanie wniosku do organu właściwego pozostaje poza kompetencjami Przewodniczącego Rady Gminy wynikającymi z art. 19 ust. 2 u.s.g.,

[dowód: akta kontroli nr 27 i 28]

5) przekazanie dwóch wniosków¹⁵ według właściwości do innego organu z naruszeniem terminu wskazanego w art. 243 k.p.a. (pierwszy wpływ 9.05.2022 r., przekazany 19.05.2022 r.; drugi wpływ 15.06.2022 r. przekazany 6.07.2022 r.),

[dowód: akta kontroli nr 27 i 28]

II. **uchybie** - stosowanie niewłaściwej podstawy prawnej tj. art. 65 § 1 k.p.a. zamiast art. 243 k.p.a. w przypadku przekazania wniosków według właściwości do innego organu¹⁶.

Mając na uwadze powyższe ustalenia oraz stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie, zalecam:

- 1) wyznaczyć godziny przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków w taki sposób, aby zachowana została dyspozycja przepisu 253 § 3 k.p.a., zgodnie z którym dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy,
- 2) prowadzić rejestr skarg i wniosków w taki sposób, aby była w nim widoczna data załatwienia skargi/wniosku, czyli data wysyłki do skarżącego/wnioskodawcy zawiadomienia o sposobie

¹³ Odnutowane w rejestrze pod nr 5 i 6

¹⁴ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 22 września 2015 r. sygn. akt IV SA/GI 685/15.

¹⁵ Odnutowane w rejestrze pod nr 5 i 6

¹⁶ Odnutowane w rejestrze pod nr 5 i 6

załatwienia skargi/wniosku, rejestrować skargi/wnioski w rejestrze od nr 1 w każdym kolejnym roku kalendarzowym oraz stosować w odniesieniu do dokumentacji skarg i wniosków oznaczenie wynikające z jednolitego rzeczowego wykazu akt organów gmin i związków międzygminnych oraz urzędów obsługujących te organy i związki (odpowiednio 1510 lub 1511),

- 3) rozpatrywać skargi terminowo, zgodnie z art. 237 § 1 k.p.a., uwzględniając przy tym czas niezbędny do sporządzenia pisma przekazującego skarżącemu stosowną uchwałę w sprawie rozpatrzenia skargi, a w przypadku konieczności przedłużenia terminu na jej załatwienie stosować regulacje wynikające z art. 237 § 4 k.p.a.,
- 4) w zawiadomieniu o odmownym załatwieniu skargi każdorazowo zawierać pouczenie o treści art. 239 k.p.a., zgodnie z art. 238 § 1 k.p.a.,
- 5) rozpatrywać wnioski złożone w trybie Rozdziału 3 Działu VIII k.p.a. w formie uchwały Rady Gminy,
- 6) w przypadku stwierdzenia braku właściwości przekazywać skargę do organu właściwego na podstawie uchwały Rady Gminy w przedmiotowym zakresie,
- 7) przekazywać wnioski do organu właściwego do ich rozpatrzenia z zachowaniem terminu, o którym mowa w art. 243 k.p.a.,
- 8) w pismach przekazujących skargę według właściwości stosować właściwą podstawę prawną tj art. 243 k.p.a.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, a także o przekazanie **do dnia 17 stycznia 2023 r.** informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1989673.5490529.6939050
Nazwa dokumentu	wystąpienie pokontrolne - RG Secemin.pdf
Tytuł dokumentu	wystąpienie pokontrolne - RG Secemin
Sygnatura dokumentu	PNK.III.431.56.2022
Data dokumentu	22.12.2022
Skrót dokumentu	9D893A19601B1EDD68D5EBC214F0005BD79C886F
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	22.12.2022 11:18:45
Podpisane przez	Zbigniew Adam Koniusz Wojewoda Świętokrzyski
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.108.75.75.

Data wydruku: 22.12.2022

Autor wydruku: Sekretariat WPNiK w zastępstwie za Antoszevska-Mazur Izabela (Starszy Inspektor)